

Mechanizmy selekcji do zawodu nauczyciela.

Dowody empiryczne i wnioski dla polityki publicznej

Głównym celem poznawczym projektu jest lepsze zrozumienie mechanizmów selekcji do zawodu nauczyciela. Pojęcie selekcji odnosi się tutaj zarówno do indywidualnego wyboru (dlaczego ludzie decydują się zostać nauczycielami), jak i skutków rozmaitych regulacji, wymogów formalnych, selekcji dokonywanej w toku kształcenia kandydatów i wreszcie decyzji personalnych dyrektorów szkół. Drugim celem projektu, ukierunkowanym bardziej aplikacyjnie, jest zaproponowanie instrumentów polityki publicznej, które sprzyjałyby pozytywnej selekcji kandydatów do zawodu nauczyciela.

Przez wiele lat kwestia, czy selekcja do zawodu nauczyciela jest pozytywna czy negatywna, była raczej tematem debaty politycznej niż analiz opartych na twardych danych. Tymczasem zgodnie z ostatnimi danymi OECD PIAAC (Międzynarodowe Badanie Kompetencji Osób Dorosłych), polscy nauczyciele mają relatywnie niskie kwalifikacje w porównaniu z nauczycielami w innych krajach, a także w porównaniu z rodakami o podobnym poziomie wykształcenia pracującymi w innych zawodach. Zainspirowana tym odkryciem grupa naukowców z Uniwersytetu Warszawskiego zainicjowała pilotażowy projekt badania selekcji do zawodu nauczyciela wśród studentów (podczas gdy są jeszcze na uniwersytecie). Badania opierały się na danych z systemów informacji o studentach (IRK i USOS). Wstępne wyniki pokazują, że słabi studenci są znacznie bardziej skłonni do wyboru kariery nauczyciela. Proponowany projekt potraktuje to pilotażowe badanie jako punkt wyjścia, rozszerzające je m.in. o analizę danych dotyczących kariery zawodowej absolwentów uniwersytetów oraz dane pochodzące z własnego badania sondażowego przeprowadzonego wśród nauczycieli szkolnych.